

brood rechtvaardigen nooit wat tegen het Woord onzes Gods is.

En dat behoort ook niet, nu Christus ons toestond, in Zijn Naam ook ons dagelijks brood te vragen en te verwachten van den Vader die in de hemelen is.

Correspondentie. „Een huisvader te R.“ Uw vraag acht ik niet geschikt voor beantwoording in deze rubriek. Doch ik zou u raden, te beginnen met de zaak met den betrokkene open en rond en op broederlijke wijze te bespreken, en vervolgens, zoo ge geen oor vindt voor uw rechtmatige grief, in vereeniging met anderen een brief te schrijven met beklag over zijn wijze van doen. Blijkt ook dat vruchteloos, dan zou ik me van andere hulp voorzien.

V.

F.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN.

Dies Ater?

De dag, waarop de Eerste Kamer een beslissing zal nemen inzake het Nederlandsch-Belgisch Traktaat, nadert.

Waarschijnlijk zal, als het volgende nummer van ons blad verschijnt, de uitslag bekend zijn.

Men heeft van onderscheiden zijden van een opgeschreefde, met minder hoogstaande middelen gevoerde actie tegen het Verdrag gesproken.

Wij willen niet alle strijdmanieren, welke in praktijk werden gebracht, verdedigen.

Doch men generaliseert, wanneer men hiernaar alle akte afkeurt.

En dan, hebben voorstanders van het Verdrag niets op hun geweten?

Zijn er ook onder hen niet, die argumenten bezigden, welke den toets der waarachtigheid niet konden doorstaan?

Wij denken er echter niet aan deswege de verdedigingscampagne te brandmerken.

Naar buitensporigheden beoordeelde men een akte niet.

Zeker, in de protesten, welke tegen het voorgestelde verdrag zijn gericht, is vaak warmte aan het woord.

Maar sinds wanneer wordt koudbloedigheid ten opzichte van een zaak, welke naar veler overtuiging ons land in gevaar brengt, een slecht geacht?

Door dit Traktaat is de snaar der vaderlandsliefde bij een groote meerderheid van ons volk aangeraakt.

Is het wonder, dat die nu ook trilt?

De laetdunkende wijze, waarop sommige voorstanders van het Verdrag over tegenstanders oordeelen, doet onaangenaam aan.

Met spanning wordt door de tegenstanders, die wellicht drie kwart van onze bevolking uitmaken, het moment der beslissing in de Eerste Kamer tegemoet gezien.

De vraag leeft in hun hart: zal die dag een dies ater zijn, een dag van somberheid voor ons Nederlandsche volk, een dag van zwarte voorspellingen voor de toekomst?

Voor eeuwen.

Dit wordt nog maar al te zeer uit het oog verloren, dat het voorstel, dat thans in de Eerste Kamer behandeld zal worden, een toestand van eeuwen zal beheerschen.

Het is maar niet een traktaat, dat, wanneer het ons volk betreft, gewijzigd kan worden.

Indien dat het geval ware, indien men het over vijf-en-twintig jaar l.v. kon herzien, dan kon men gevoeglijk een liddelijke heading aannemen.

Dan kon men zeggen: laten we de uitwerking gedurende een kwart eeuw maar eens afwachten. Laten we het ontwerp a fair play geven.

Maar wordt het aanvaard, dan zitten wij er voor altijd aan vast, tenzij dan dat en van Belgische en van Nederlandsche zijde verandering wordt begeerd.

Over een toekomst van eeuwen te moeten beslissen, is een ontzaglijk iets.

Het schept een ontzettende verantwoordelijkheid.

Men moet al sterk overtuigd zijn, dat het Verdrag niet maar in het landsbelang van het oogenblik, maar van heel de toekomst is, zal men er met vrije conscientie zijn stem aan kunnen geven.

Wanneer men ten deze eenigszins aarzelt, zou voorstellen onverantwoordelijk zijn.

De Memorie van Antwoord, welke Minister Van Karnebeek op het Voorloopig Verslag gaf, wekt deze overtuiging van in het permanent belang van ons volk te zijn, niet.

Er wordt geen poging in aangewend om aan te toonen, dat in het voorstel van onze Regeering de gedachte aan eeuwen heeft voorgezeten.

Speculaties.

Wat waarborgen geven de verdedigers van het Traktaat, dat dit — ik zeg niet eens: positief in het landsbelang is — maar in elk geval niet tegen het landsbelang is?

Dat zijn toch zeker wel de geringste waarborgen, welke men kan eischen!

Van zulke waarborgen is er echter in het geheel geen sprake.

Speculaties nemen de plaats van die waarborgen in.

De verstandhouding met België zal er door worden verbeterd, zegt men.

Is men daar zoo zeker van?

Kunnen bij de uitvoering van de werken, welke in het Traktaat worden vastgelegd en het gebruik maken van de rechten, welke daarin aan België worden toegekend, geen ernstige conflicten uitbreken?

Staat de interpretatie van het Traktaat zoo vast, dat geschillen daarover niet mogelijk zijn?

Men moet al heel goedgevoelig, zoo niet lichtgeloovig zijn om daarop een geruststellend antwoord te geven.

Nu reeds trad aan het licht, dat men het over de interpretatie op enkele punten niet eens is. Maar verduidelijking is niet mogelijk.

Het Traktaat moet aangenomen of verworpen worden, gelijk het daar ligt.

Zuiverder formuleringen kunnen er zelfs niet in worden aangebracht.

Men moet het met huid en haar slikken of niet slikken.

Dat is op zichzelf al bij zulk een gewichtig verdrag een onredelijke en tevens onzedelijke eisch.

Het vraagt, wij wezen er vroeger reeds op, eenzijdig vertrouwen.

Het element van wederzijdsch vertrouwen ontbreekt.

Enkel en alleen daardoor reeds worden waarborgen voor een toenadering van twee kanten ons ontnomen.

Men heeft hier geen ander bescheid dan... het zal wel goed terecht komen.

Het zal wel...

Dit is een speculatie van de ondeugdelijkste soort. Menige bourspeculant is naar den kelder gegaan, die voor zijn kansberekeningen betere waarschijnlijkheidsgronden kon aanvoeren, dan bij een eventuele aanvaarding van dit Traktaat zou geschieden.

Tegenover de speculatie: het zal wel terecht komen, kan met evenveel recht worden gesteld: geeft men België den vinger, dan zal het straks de geheele hand eischen.

Wij nemen het voor dat laatste vermoeden niet op. Maar dat er zijn, die zoo redeneeren, is alleszins verklaarbaar.

Oorspronkelijk gingen de Belgische eischen veel verder.

Er was daar een sterke annexionistische strooming en het geschil over „De Wielingen“ is nog niet definitief opgelost.

Velen — en daaronder niet de eersten de besten — hebben verzekerd, dat men in het Verdrag met minimum-verlangens te doen heeft.

De heer Van Cauwelaert, burgemeester van Antwerpen, is zelfs met het dreigement van een herlevend annexionisme gekomen, indien het Traktaat ook van onze zijde niet wordt geteekend.

Dat zijn toch tekenen, die te denken geven. Al late men die argumenten niet voor 100 pCt. wege, zelfs niet voor 50 pCt., toch zijn ze wel van zoevel gewicht, dat men zich van de speculatie: het zal wel... dient te onthouden.

Dat is echter niet de eenige speculatie.

Men heeft betoogd: het Rijn-Maas-Scheldekanaal komt er nooit. Het is te lang en te kostbaar.

Gelukkig is ook de Minister tegen deze speculatie opgekomen, al vond hij, dat er veel factoren zijn, die voor de betrekkelijke juistheid van deze overweging schijnen te pleiten.

Ook hier vergeet men van voorstanderszijde weer, dat men met een Verdrag voor eeuwen te doen heeft.

Al ziet het er niet naar uit, dat België er in de eerste jaren toe in staat zal zijn het te bekostigen, misschien is het dat over vijftig jaren wel en het ontvangt nu daartoe reeds het recht.

Anders staat het weer met het Moerdijkkanaal. Men twijfelt er niet aan of dit zal wel tot stand komen, indien het Traktaat ook door Nederland bezegeld wordt.

Maar de voorstanders van het Verdrag verzekeren, dat dit kanaal voor de Nederlandsche havens weinig schade zal berokkenen.

De Minister drukt het zoo uit, dat het „nimmer dien overwegenden invloed op de transitieering van het verkeer zal kunnen uitoefenen, welke er door de tegenstanders aan wordt toegeschreven“.

Dat is heel diplomatiek gezegd.

Er zijn tegenstanders, die beweerd hebben, dat Rotterdam door het Moerdijkkanaal een doode stad zal worden.

Daartegenover nu of tegen soortgelijke profetieën kan men heel gemoedelijk opmerken, dat het zoo'n vaart niet zal loopen.

De kaden in Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht zullen wel niet geheel in weiland behoeven herschapen te worden en de havens in slooten.

Doch dat de schade, aan onzen handel toe te brengen, niet ernstig zal zijn, heeft men niet kunnen aantonen.

Minister Van Karnebeek yeest er op, dat nog andere factoren dan de Rijnvrachten, welke, naar ook hij verwacht, te Antwerpen verlaagd zullen worden, de plaatskosten in de zeehavens en de zeevrachten, de keus der haven bepalen.

Eigenaardig is het echter, dat hij onder die andere

factoren voornamelijk zulke noemt, welke betrekking hebben op de outillage.

Hij speculeert er blijkbaar op, dat Antwerpen zich niet zoo goed inrichten zal als Rotterdam en Amsterdam.

Maar indien dit geen ijdele speculatie is, wat is er dan wel een?

Trouwens, wat te denken geeft is dit: als het zoo zeker is, dat onze havens er niet belangrijk onder lijden zullen en dus België er niet zulke groote voordeelen van zal hebben, waarom wil dit land dan zulk een enorm kapitaal in het Moerdijkkanaal steken?

Alleen om het de Rijnvaartschippers wat gemakkelijker te maken?

Geloofte het, wie het wilt!

Neen, België verwacht van dit kanaal de sterkste profijt.

Moet dit niet tot de uiterste omzichtigheid manen?

Mag men hier wel speculaties tegenover stellen?

Ook is de onderstelling geopperd, dat de Duitse nijverheid en handel zoo opleven zullen, dat en Antwerpen en de Nederlandsche havens naast elkander zullen ophloeien.

Alweer een speculatie, welke alle reël uitgangspunt mist!

Duitschland is geen Rusland.

De rijkdommen in den bodem zijn niet onuitputtelijk.

Aan de Duitse nijverheid zijn natuurlijke grenzen gesteld.

Bovendien: Duitschland zint er sinds lang op om het Rijnvervoer naar eigen havenplaatsen te leiden en indien het werkelijk zoo zou toenemen als men belooft te hopen, dan zal het zeker voor het graven van een paar kanalen niet terugdeinzen.

En nu spreken wij nog niet eens over het voorgestelde Schelde-regiem.

De argumenten ter verdediging van het Traktaat zijn zoo speculatief, dat bij recht inzicht de Nederlandsche degelijkheid er zich tegen moet verzetten.

Safety first!

Vóór alles moet gelet op de veiligheid.

Hijven wij werkelijk met dit Traktaat aan den veiligen kant?

Ons antwoord moet ontkennend luiden.

Nederland wordt een speculant.

En wel een speculant van de onbegrijpelijkste soort.

Wie speculeert, doet dit om te winnen.

Doch hier valt voor Nederland niets te winnen. Nederland kan er enkel bij verliezen!

Nederland heeft wel een spreekwoord: al te goed is buurmans gek.

Maar men schijnt de levenswijsheid, welke hierin schuilt, niet in praktijk te willen brengen.

De winst, die men nog meent te kunnen behalen bestaat dan, gelijk gezegd, in een nauwere verbintenis tusschen de beide volkeren.

Wanneer dit echter moet geschieden ten koste van onze veiligheid, dan verzet het gezonde internationalisme er zich tegen.

De gevolgen van dit Traktaat voor de komende eeuwen te overrekenen, is geen staatsman gegeven.

Maar daarom mag men ons volk aan dit Traktaat ook niet wagen.

Men mag tot geen andere daden overgaan, dan zulke, waarvan de portée duidelijk is.

Wordt van dat veilige standpunt afgeweken, dan doet een land een sprong in het duister en wordt een avonturierstaat.

Van Karnebeek cnmisbaar?

In breede kringen van ons volk, intellectuele en andere, wekt dit Traktaat zulk een verwondering en vindt men de argumenten ter verdediging zoo slap en onbevredigend, dat men zich onwillekeurig afvraagt: zij er soms wat achter, wat wij niet mogen weten?

Geheimhouding van documenten zelfs voor de leden der Tweede Kamer heeft dezen argwaan versterkt.

Er waart een zekere meening rond, dat Minister Van Karnebeek door zijn verleden gebonden is dit Traktaat aan te prijzen, van de aanneming van dit Traktaat zijn aanblijven als Minister afhankelijk te maken.

En onder de voorstanders van het Traktaat zouden er dan zijn, die zelf wel bezwaren hebben en zware bezwaren ook, maar die toch niet zouden willen, dat Minister Van Karnebeek er om aftrad.

Wij kunnen op zichzelf die meening laten voor wat ze is.

Dat echter het persoonlijk gevoelen van Minister Van Karnebeek groot gewicht in de schaal legt, is wel buiten kijf.

Dat velen heel wat willen doen om zijn heengaan te voorkomen is ook bekend.

En nu willen wij allermint op de zeldzame verdiensten van minister Van Karnebeek iets afdingen.

Hij is een diplomant van hooze kwaliteiten.

Maar hij zit reeds jaren achtereen als minister van Buitenlandsche Zaken in onderscheiden kabinetten.

Wat ook wisselt, linksch of rechtsch, Van Karnebeek blijft.